

แหล่งโบราณคดีบ้านหนองแพบ

ชื่อแหล่ง บ้านหนองแพบ

ที่ตั้ง หมู่ 5 บ้านหนองแพบ ตำบลท่ายาง อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง จากแยกเข้าอำเภอท่ายาง ไปตามถนนเพชรเกษมระหว่างหลักกิโลเมตรที่ 183-184 แยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 3187 ประมาณ 1.5 กิโลเมตร แหล่งอยู่ห่างจากถนนประมาณ 200 เมตร

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิศาสตร์ ที่ราบ

แหล่งน้ำ มีแนวลำน้ำเก่าไหลผ่านทางทิศเหนือของแหล่ง ห่างออกไปประมาณ 200 เมตร โดยไหลจากทิศตะวันตกไปทิศตะวันออก

ประวัติ ชาวบ้านพบแหล่งนี้ขณะทำไร่ โดยขุดลึกลงไปจากผิวดินประมาณ 50 เซนติเมตร เมื่อ พ.ศ. 2537

หลักฐานทางด้านโบราณคดี

โครงกระดูก จำนวน 3 โครง หันศีรษะไปทางทิศตะวันออก มีภาชนะดินเผา วางไว้ที่คอ หว่างขาและเอว มีเครื่องมือโลหะวางไว้ข้างลำตัว และมีเครื่องประดับ พวกลูกปัดแก้ว หิน เครื่องประดับสำริด ตกอยู่ใกล้กับโครงกระดูก

ภาชนะดินเผา พบทั้งที่คงสภาพสมบูรณ์ ชำรุด และแตกหักเป็นเพียงชิ้นส่วนที่คงสภาพสมบูรณ์มีรูปร่างดังนี้

1. **ภาชนะดินเผามีเชิง** ลำตัวกลมป่อง ปากยกขอบผายออก ผิวเรียบ รมดำ เนื้อค่อนข้างบางด้านนอกมีร่องรอยแป้นหมุนซ้ำ ด้านในมีรอยหินตุ้ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปาก 7.5-10 เซนติเมตร สูง 8-10 เซนติเมตร

2. **ภาชนะดินเผามีเชิง** ลำตัวป่อง มีสันมน ปากยกขอบผายออก ด้านในมีร่องรอยหินตุ้ ด้านนอกเหนือสันมีลายขีดตัดกันเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางปาก 8.5 เซนติเมตร สูง 9-10 เซนติเมตร

3. **ภาชนะดินเผาก้นกลม** ปากยกขอบผายออก ตกแต่งด้วยการขีดขีด บริเวณไหล่ชุดเป็นเส้นขนานรอบลำตัว 2 เส้นคู่เป็นลายเชือกทาบตีทับกันไปมาและรมควันเป็นสีดำ ด้านในภาชนะผิวขรุขระขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 8 เซนติเมตร สูง 10.5 เซนติเมตร

4. **เครื่องมือเหล็ก** เป็นเครื่องมือลักษณะคล้ายขวาน มีบ้องสำหรับใส่ด้ามไม้

5. **เครื่องประดับ**

ลูกปัด พบทั้งที่ทำจากหินและแก้ว ได้แก่ ลูกปัดหินอเกต เป็นทรงท่อน ยาวประมาณ 3.5 เซนติเมตร ลูกปัดหินคาร์เนเลียน มีทั้งทรงแปดเหลี่ยม (ยาว 1.4 เซนติเมตร) ทรงกลม (เส้นผ่าศูนย์กลาง 0.8 เซนติเมตร) และลูกปัดแก้วสีฟ้า

กระปวนสำริด ขนาดเล็ก ติดอยู่กับเส้นสำริด บางส่วนเป็นชิ้นส่วนของแหวน นอกจากนั้นเป็นเส้นสำริดที่มีลักษณะบาง กว้างประมาณ 0.5 เซนติเมตร หนาประมาณ 0.3 เซนติเมตร

โบราณวัตถุที่พบในครั้งนี้ อยู่ที่ชาวบ้านส่วนหนึ่ง บางส่วนอยู่ที่วัดบรรพตवास อำเภอ ท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

โบราณวัตถุที่พบร่วมกับโครงกระดูกเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นภาชนะดินเผา เครื่องมือเหล็ก หรือ ลูกปัด มีรูปแบบเหมือนกับที่พบในแหล่งโบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในภาคกลางของประเทศไทย เช่น แหล่งในเขตจังหวัดราชบุรี เป็นต้น แสดงให้เห็นถึงร่องรอยของผู้คนในพื้นที่ที่ไม่ไกลจากทะเล ที่มีการพัฒนาขึ้นมาในระดับหนึ่ง มีการติดต่อกับชุมชนภายนอก และต่อมาเมื่อได้อิทธิพลวัฒนธรรมจากภายนอก โดยเฉพาะวัฒนธรรมอินเดีย ผสมผสานกับวัฒนธรรมในท้องถิ่นคลี่คลายมาเป็นวัฒนธรรมแบบทวารวดี โดยพบร่องรอยชุมชนวัฒนธรรมทวารวดีอยู่เป็นกลุ่ม ไม่ไกลจากบริเวณแหล่งโบราณคดีนี้ สำหรับแหล่งบ้านหนองแพบนี้ อาจเป็นที่ฝังศพ

การกำหนดอายุสมัย	ก่อนประวัติศาสตร์
การประกาศขึ้นทะเบียน	ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน
รูปแบบของแหล่งโบราณคดี	แหล่งฝังศพ
วันเวลาที่ปฏิบัติงาน	สำรวจ 3 กันยายน 2539 บันทึก 10 กันยายน 2539
ผู้ปฏิบัติงาน	นางสาวพุง วงษ์น้อย
ที่มาของข้อมูล	

ภาพประกอบ :

ห่างจากแหล่งไปทางทิศเหนือประมาณ 200 เมตร มีแนวลำน้ำเก่า
ไหลจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก

บริเวณที่ขุดพบโครงกระดูก และโบราณวัตถุที่ฝังร่วมกับโครงกระดูก ปัจจุบัน เป็นไร่กล้วย

เครื่องมือเหล็ก พบอยู่ข้างโครงกระดูก เป็นเครื่องมือแบบมีบ้อง ไม้เข้าตามไม้

ภาชนะดินเผาที่พบฝังร่วมกับโครงกระดูก โดยวางไว้ที่ คอ ระหว่างขา และเอว เป็นภาชนะดินเผาเนื้อดิน มีทั้งภาชนะก้นกลม และภาชนะมีเชิง

ชิ้นส่วนเครื่องประดับสำริด มีลักษณะบาง พบตกอยู่ใกล้กับโครงกระดูก

ลูกปัด พบอยู่ใกล้กับโครงกระดูก มีทั้งลูกปัดแก้ว ลูกปัดหินอะเกต และลูกปัดหินคาร์เนเลียน